

Projekt: Raspad Habsburške Monarhije i transformacije na istočnojadranskom prostoru

Arhiv: The National Archives, London

24.-29. travnja 2017.

Ante Bralić, Branko Kasalo

U sklopu planiranih aktivnosti u travnju 2017. Ante Bralić i Branko Kasalo obavili su istraživanje u *The National Archives* u Londonu. Glavnina fondova koji su istraživani odnose se na aktivnosti ministarstva vanjskih poslova Ujedinjenog Kraljevstva. Jedan dio dokumenata koji je istražen odnosi se na razdoblje 1918. do 1920. kada su se odvijale aktivnosti oko mirovnih konferencija nakon Prvog svjetskog rata. Dokumentacija vezana za djelovanje britanskih poslanstava u sklopu Mirovne konferencije je iznimno zanimljiva u kontekstu teme istraživanog projekta jer ocrta jasan okvir unutar kojega je djelovala službena politika Ujedinjenog Kraljevstva prema tzv. Jadranskom pitanju. Isto tako unutar navedenih fondova mogu se pronaći informacije o stajalištima britanskih diplomata u Londonu ali i pogledi britanskih predstavnika u jadranskim gradovima koji su izvještavali o situaciji na terenu. Može se stvoriti jasnija slika kako je Ujedinjeno Kraljevstvo kao dominantna pomorska sila u svjetskim razmjerima promatralo talijanske pretenzije na istočnu obalu Jadrana i kako je definiralo svoje interese u tom pogledu.

Drugi fond dokumenata koji je također istražen odnosio se također na djelovanje Foreign Office, konkretnije na komunikaciju Londona s diplomatskim predstavništvom Ujedinjenog Kraljevstva u Beogradu. U toj komunikaciji koja je vrlo obimna i bavi se širokim rasponom problema identificirani su pojedini dokumenti koji ulaze u tematski i vremenski okvir kojim se bavi projekt. Ta komunikacija donosi obilje uvida u stavove Ujedinjenog Kraljevstva prema novostvorenoj državi Kraljevini SHS i političkim, gospodarskim, međunarodnim i svim drugim problemima u kojima se ona našla. Navedeni dokumenti omogućiti će stvaranje jasnije slike o stavovima Ujedinjenog Kraljevstva prema unutarnjim problemima Kraljevine SHS i na koji način se iz Londona promatrala unutarnja arhitektura nove države prvenstveno u kontekstu istočnojadranskog priobalnog prostora.